

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ ద్విచత్వారింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ద్విచత్వారింశః సర్గః ॥

సౌవర్ణమృగరూపం ధారయిత్వా మారీచస్య శ్రీరామాశ్రమే గమనం
సీతాకర్తృకం తస్య దర్శనం చ

ఏవముక్త్వా తు పరుషం మారీచో రావణం తతః |
గచ్ఛావేత్యబ్రవీద్ దీనో భయాద్ రాత్రించరప్రభోః || 3.42.1 ||

దృష్టశ్చాహం పునస్తేన శరచాపాసిధారిణా |
మద్వధోద్యతశస్త్రేణ నిహతం జీవితం చ మే || 3.42.2 ||

నహి రామం పరాక్రమ్య జీవన్ ప్రతినివర్తతే |
వర్తతే ప్రతిరూపోఽసౌ యమదండహతస్య తే || 3.42.3 ||

కిం ను కర్తుం మయా శక్యమేవం త్వయి దురాత్మని |
ఏష గచ్ఛామ్యహం తాత స్వస్తి తేఽస్తు నిశాచర || 3.42.4 ||

ప్రహృష్టస్త్వభవత్ తేన వచనేన స రాక్షసః |
పరిష్వజ్య సుసంశ్లిష్టమిదం వచనమబ్రవీత్ || 3.42.5 ||

ఏతచ్ఛౌటీర్యయుక్తం తే మచ్ఛందవశవర్తినః |
ఇదానీమసి మారీచః పూర్వమన్యో హి రాక్షసః || 3.42.6 ||

ఆరుహ్యతామయం శీఘ్రం ఖగో రత్నవిభూషితః |
మయా సహ రథో యుక్తః పిశాచవదనైః ఖరైః || 3.42.7 ||

ప్రలోభయిత్వా వైదేహీం యథేష్టం గంతుమర్హసి |
తాం శూన్యే ప్రసభం సీతామానయిష్యామి మైథిలీం || 3.42.8 ||

తతస్తథేత్యువాచైనం రావణం తాటకాసుతః |
తతో రావణమారీచౌ విమానమివ తం రథం || 3.42.9 ||

ఆరుహ్యాయయతుః శీఘ్రం తస్మాదాశ్రమమండలాత్ |
తద్దైవ తత్ర పశ్యంతౌ పతతనాని వనాని చ || 3.42.10 ||

గిరీంశ్చ సరితః సర్వా రాష్ట్రాణి నగరాణి చ |
సమేత్య దండకారణ్యం రాఘవస్యాశ్రమం తతః || 3.42.11 ||

దదర్శ సహమారీచో రావణో రాక్షసాధిపః |
అవతీర్య రథాత్ తస్మాత్ తతః కాంచనభూషణాత్ || 3.42.12 ||

హస్తే గృహీత్వా మారీచం రావణో వాక్యమబ్రవీత్ |
ఏతద్ రామాశ్రమపదం దృశ్యతే కదలీవృతం || 3.42.13 ||

క్రియతాం తత్ సఖే శీఘ్రం యదర్థం వయమాగతాః |
స రావణవచః శ్రుత్వా మారీచో రాక్షసస్తదా || 3.42.14 ||

మృగో భూత్వాఽఽశ్రమద్వారి రామస్య విచచార హ |
స తు రూపం సమాస్థాయ మహదద్భుతదర్శనం || 3.42.15 ||

మణిప్రవరశృంగాగ్రః సీతాసీతముఖాకృతిః |
రక్తపద్మోత్పలముఖ ఇంద్రనీలోత్పలశ్రవాః || 3.42.16 ||

కించిదభ్యున్నతగ్రీవ ఇంద్రనీలనిభోదరః |
మధూకనిభపార్శ్వశ్చ కంజకింజల్కసన్నిభః || 3.42.17 ||

వైదుర్యసంకాశఖురస్తనుజంఘః సుసంహతః |
ఇంద్రాయుధసవర్ణేన పుచ్ఛేనోర్ధ్వం విరాజితః || 3.42.18 ||

మనోహరస్నిగ్ధవర్ణో రత్నైర్నానావిధైర్వృతః |
క్షణేన రాక్షసో జాతో మృగః పరమశోభనః || 3.42.19 ||

వనం ప్రజ్వలయన్ రమ్యం రామాశ్రమపదం చ తత్ |
మనోహరం దర్శనీయం రూపం కృత్వా స రాక్షసః || 3.42.20 ||

ప్రలోభనార్థం వైదేహ్య నానాధాతువిచిత్రితం |
విచరన్ గచ్ఛతే సమ్యక్ శాద్వలాని సమంతతః || 3.42.21 ||

రౌప్యైర్భిందుశతైశ్చిత్రం భూత్వా చ ప్రియదర్శనః |
విటపీనాం కిసలయాన్ భక్షయన్ విచచార హా || 3.42.22 ||

కదలీగృహకం గత్వా కర్ణికారానితస్తతః |
సమాశ్రయన్ మందగతిం సీతాసందర్శనం తతః || 3.42.23 ||

రాజీవచిత్రపృష్ఠః స విరరాజ మహామృగః |
రామాశ్రమపదాభ్యాశే విచచార యథాసుఖం || 3.42.24 ||

పునర్గత్వా నివృత్తశ్చ విచచార మృగోత్తమః |
గత్వా ముహూర్తం త్వరయా పునః ప్రతినివర్తతే || 3.42.25 ||

విక్రీడంశ్చ క్వచిద్ భూమౌ పునరేవ నిషీదతి |
ఆశ్రమద్వారమాగమ్య మృగయాథాని గచ్ఛతి || 3.42.26 ||

మృగయాథైరనుగతః పునరేవ నివర్తతే |
సీతాదర్శనమాకాంక్షన్ రాక్షసో మృగతాం గతః || 3.42.27 ||

పరిభ్రమతి చిత్రాణి మండలాని వినిష్ఠతన్ |
సముద్వీక్ష్య చ సర్వే తం మృగా యే2న్యే వనేచరాః || 3.42.28 ||

ఉపగమ్య సమాఘ్రాయ విద్రవంతి దిశో దశ |
రాక్షసః సో2పి తాన్ వన్యాన్ మృగాన్ మృగవధే రతః || 3.42.29 ||

ప్రచ్ఛాదనార్థం భావస్య న భక్షయతి సంస్పృశన్ |
తస్మిన్నేవ తతః కాలే వైదేహీ శుభలోచనా || 3.42.30 ||

కుసుమాపచయే వ్యగ్రా పాదపానత్యవర్తత |
కర్ణికారానశోకాంశ్చ చూతాంశ్చ మదిరేక్షణా || 3.42.31 ||

కుసుమాన్యపచిన్వంతీ చచార రుచిరాననా |
అనర్థా వనవాసస్య సా తం రత్నమయం మృగం || 3.42.32 ||

ముక్తామణివిచిత్రాంగం దదర్శ పరమాంగనా |
తం వై రుచిరదంతోష్ఠం రూప్యథాతుతనూరుహం || 3.42.33 ||

విస్మయోత్ఫుల్లనయనా సన్నేహం సముదైక్షత |
స చ తాం రామదయితాం పశ్యన్ మాయామయో మృగః || 3.42.34 ||

విచచార తతస్తత్ర దీపయన్నివ తద్ వనం |
అదృష్టపూర్వం దృష్ట్వా తం నానారత్నమయం మృగం |
విస్మయం పరమం సీతా జగామ జనకాత్మజా || 3.42.35 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్విచత్వారింశః సర్గః ||